

Formanden (Høgsbro): Der er altsaa fremjat Paaftand paa Overgang til den næste Sag paa Dagsordenen, og denne Paaftand lyder faaledes:

„I det Folkethinget nægter fit Samtykke til det foreliggende Lovforslags Fremme og herved forkaster „Foreløbig Lov af 20de Oktober 1887 om Indtægts- og Udgiftsbevilling, indtil Finantsloven for Finantsaaret fra 1ste April 1887 til 31te Marts 1888 er givet“, hvilken „foreløbig Lov“ er stridende ikke blot mod Grundlovens § 49, men ogsaa mod dens § 25, — gaar Thinget over til den næste Sag paa Dagsordenen“.

Det er altsaa herom, Forhandlingen nu vil dreie sig.

Den ærede Forslagsstiller har fremdeles Ordet.

Forslagsstilleren (Holstein-Ledeborg): Jeg skal blot i Anledning af Dagsordenen sige et Par Ord til. Jeg vil ikke nærmere begrunde Dagsordenens Indhold. Begrundelsen er jo givet af den tidligere Forslagsstiller i denne Sag (Alberti) i de to foregaaende Aar, og der er ingen Grund for mig til at sige Mere til. Jeg vil blot angaaende Anvendelsen af det private Initiativ sige et Par Ord, for at Thingets Stilling der kan være klar. Det private Initiativ er jo hidtil brugt 2 Aar i Træk til Forkastelsen af provisoriske Love, og jeg skal udtale, at dette Things Flertal, altsaa dette Thing som beslutningsdygtig Korporation, selvfølgelig med Hensyn til det private Initiativs Lovlighed, Gyldighed og Tilstrækkelighed staar paa ganske det samme Standpunkt, som det bestandig har staaet paa, og at den saa meget omtalte Højesteretsdom, der er falder i Fjor om dette Spørgsmaal, i Intet har forandret Thingets Opfattelse eller Mening i denne Sag. Jeg skal ikke komme nærmere ind derpaa; det er desuden under en Debat her i Fjor i Salen tilstrækkelig fremhævet og vistnok ogsaa indrømmet, at det er en fuldstændig Misforstaaelse, naar man paa en saadan Højesteretsdom angaaende et enkelt Tilfælde har villet bygge en Praxis, og endnu mere, naar man derpaa har villet bygge statsretlige Grundfættninger, som skulle omstyre, hvad der hidtil er blevet anset for gjældende Lov og bestaaende Statsret i Danmark faavel af begge Rigsdagens Afdelinger som af Regjeringen. Men dermed er selvfølgelig ikke udeluffet, at det vedblivende er Regjeringens Pligt at fremsætte de provisoriske Love og navnlig de provisoriske Bevillingslove, hvis en saadan maatte være udstedt, strax i Folkethinget. Fordi dette

er Regjeringens Pligt, deraf følger ikke, at det er Regjeringens Eneret. Der er Tilfælde, i hvilke det private Initiativ maa træde i Stedet og bør træde i Stedet for Regjeringens Initiativ i saadanne Sager. Der er to Tilfælde, hvori det maa ske. Det ene Tilfælde indtræder, naar Regjeringen ikke opfylder sin Pligt til strax at forelægge den provisoriske Lov; det er det, som foreligger nu, og som har foreligget gjentagne Gange. Det andet Tilfælde fremkommer, naar Regjeringen ikke benytter sit Initiativ paa en med virkelig grundlovmæssig Opfattelse stemmende Maade. Det er en Misforstaaelse, naar man her fra forfjellige Sider har ment, at vi, dette Things Flertal, have bebrejdet Regjeringen, at den forelagde den provisoriske Finantslov strax i Begyndelsen af denne Samling. Det er aldrig bebrejdet Regjeringen. Hvad derimod fra vor Side er bebrejdet Regjeringen, det er det, at den vel forelagde den provisoriske Finantslov strax, men uden at bryde sig om det Votum af Thinget, som den selv æstede, thi det er en Modsigelse. Dersom en Regjering forelægger en provisorisk Lov, saa kan Meningen dermed ikke være andet, end at den forlanger Thingets Votum over den Lov, og, naar Thinget da har afgivet sit Votum derhen, at det forkaster den, da er det Regjeringens konstitutionelle Pligt at betragte ikke blot denne Lov som ugyldig, men ogsaa betragte det Spørgsmaal som afgjort for Fremtiden, betragte det som slaaet fast, at den Lov kan ikke gives under de samme Forhold og af lignende Indhold. Det har denne Regjering ikke gjort. Regjeringen har indbragt den provisoriske Finantslov ved denne Samlings Begyndelse, men den har umiddelbart efter at have modtaget det Votum, den har æstet Folkethinget, udstedt den paany, tværtimod Folkethingets Votum, i ganske lignende Form og under lignende Forhold. Deri er en saa absolut Tilfidsættelse af Thingets Votum, at Indbringelsen af den provisoriske Finantslov derigjennem bliver parodisk. I saa Tilfælde er Opfyldelsen af den grundlovmæssige Pligt: Indbringelsen strax, eller for at sige det rent ud, Anvendelsen af Regjeringens Initiativ i denne Sag er i Virkeligheden ikke andet end en taktisk Månvore for at blive af med Rigsdagen i nogen Tid. Det kan ikke forstås paa anden Maade, og under saadanne Omstændigheder er det nødvendigt, at det private Initiativ træder til. Jeg vilde endog anse det for nødvendigt at benytte det, selv om Regjeringen havde indbragt sit Forslag nu strax, skjøndt jeg ikke skal komme nærmere